

G8

σε μια κρίσιμη χρονιά για το κλίμα

Σύνοψη Αξιολόγησης των Κλιματικών Επιδόσεων της G8

Οι επιστήμονες προειδοποιούν πιο έντονα από ποτέ ότι οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής μπορεί να είναι πιο δριμείες ακόμα και από τα πιο απαισιόδοξα σενάρια.

Εξακολουθούμε, όμως, να έχουμε την ευκαιρία να αντιμετωπίσουμε την κλιματική αλλαγή, περιορίζοντας την αύξηση της παγκόσμιας θερμοκρασίας κάτω από τους 2°C σε σχέση με την προβιομηχανική περίοδο. Πρέπει ο κόσμος να μπει σε μια πορεία χαμηλών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, όπου

οι παγκόσμιες εκπομπές θα κορυφωθούν πριν το 2020, καταλήγοντας σε μια μείωση πάνω από 80% μέχρι το 2050.

Το 2009, είναι μια κρίσιμη χρονιά για το θέμα της κλιματικής αλλαγής: στη Σύνοδο του ΟΗΕ για το Κλίμα που θα πραγματοποιηθεί στην Κοπεγχάγη τον Δεκέμβριο του 2009, οι κυβερνήσεις πρέπει να συμφωνήσουν στη συνέχιση της παγκόσμιας συμφωνίας για το κλίμα, χτίζοντας πάνω στο Πρωτόκολλο του Κιότο και ενισχύοντάς το ουσιαστικά.

Οι ηγέτες του γκρουπ των 8 (G8) που συναντώνται στην Ιταλία αυτόν τον Ιούλιο έχουν τη δυνατότητα να θέσουν τις βάσεις για την επιτυχία της Συνόδου στη Κοπεγχάγη και να εκμεταλλευτούν τα πλεονεκτήματα που προσφέρει η δράση κατά της κλιματικής αλλαγής. Η άμεση δράση:

- θα αυξήσει τις πιθανότητες που έχει ο πλανήτης να αποφύγει τις καταστρεπτικές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής
- θα θέσει τον κόσμο σε μια βιώσιμη ενεργειακή πορεία που βραχυπρόθεσμα μπορεί να βοηθήσει στη σταθεροποίηση της οικονομίας, ενώ μακροπρόθεσμα μπορεί να παρέχει επαρκή ενέργεια σε ολόκληρο τον πλανήτη
- θα βοηθήσει την ανάπτυξη οικονομιών χαμηλού άνθρακα, συμβάλλοντας στην αποτροπή του εκποτισμού από τις εστίες τους εκατομμυρίων δυνάμει προσφύγων λόγω της κλιματικής αλλαγής και στην αποφυγή του τεράστιου κόστους που θα έχει η καθυστερημένη προσαρμογή στη κλιματική αλλαγή

Το WWF και η Allianz παρουσιάζουν την αξιολόγηση των κλιματικών επιδόσεων των G8 για το 2009, η οποία βασίζεται σε εξελίξεις στην εθνική νομοθεσία και την εφαρμογή μέτρων για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής. Η ανάλυση δείχνει ότι υπάρχουν εξελίξεις σε όλες τις χώρες, αλλά η δέσμευση και η δράση δεν είναι αρκετές για να συγκρατήσουν την αύξηση της θερμοκρασίας κάτω από τους 2°C.

Το αν οι χώρες του G8 θα καταφέρουν ή όχι να αναλάβουν το μερίδιό τους αναλογεί στη προσπάθεια κατά της κλιματικής αλλαγής, εξαρτάται από το επίπεδο της φιλοδοξίας της δέσμευσής τους στα 4 παρακάτω ζητήματα:

- δέσμευση για μια ισχυρή παγκόσμια συμφωνία για το κλίμα στη Κοπεγχάγη, ως κλειδί για την ανάκαμψη της οικονομίας.
- δέσμευση για την υιοθέτηση φιλοδοξιών και αυστηρών στόχων μείωσης των εκπομπών στο εσωτερικό της κάθε χώρας
- αποδοχή της ευθύνης για παροχή βοήθειας προς τις πιο ευάλωτες χώρες, ώστε να μπορέσουν με τη σειρά τους να αντιμετωπίσουν συγκεκριμένες επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής που είναι πλέον αναπόφευκτες
- συμφωνία με τις μεγαλύτερες αναδυόμενες οικονομίες για δίκαιη και ρεαλιστική συνεργασία σχετικά με την τεχνολογία, ώστε να υπάρξει ταχεία διάχυση των καθαρότερων τεχνολογιών και εξασφάλιση χρηματοδότησης προς τις αναπτυσσόμενες χώρες με στόχο τη μετάβαση τους σε οικονομίες χαμηλού άνθρακα.

Για μια δίκαιη κατανομή του υπόλοιπου παγκόσμιου προϋπολογισμού άνθρακα

Κρίσιμο σημείο είναι η αναγνώριση από τους παγκόσμιους ηγέτες του γεγονότος ότι υπολείπεται συγκεκριμένη ποσότητα άνθρακα που μπορεί να προστεθεί στην ατμόσφαιρα, προκειμένου η αύξηση της παγκόσμιας θερμοκρασίας να μην υπερβεί το όριο των 2°C. Επομένως, οι αρχηγοί των κρατών πρέπει να συμφωνήσουν πώς θα μοιράσουν αυτή τη ποσότητα. Η απόφαση πρέπει να βασιστεί πάνω στην αρχή της κοινής αλλά διαφοροποιημένης ευθύνης (με βάση τις ιστορικές εκπομπές των χωρών) και τις δυνατότητες για δράση (π.χ. σχετικός πλούτος, επίπεδο έρευνας και ανάπτυξης κτλ).

Αφήνοντας περιθώριο για οικονομική ανάπτυξη στις αναπτυσσόμενες χώρες, οι ανεπτυγμένες χώρες θα πρέπει να μειώσουν τις εκπομπές τους κατά τουλάχιστον 95 % μέχρι το 2050 (ώστε να επιτευχθεί παγκόσμια μείωση εκπομπών κατά 80% μέχρι το 2050). Οι σημερινές τάσεις στις εκπομπές βάνουν προς την αντίθετη κατεύθυνση, με υψηλές εκπομπές από τις ανεπτυγμένες χώρες και αυξανόμενες εκπομπές από τις περισσότερες αναπτυσσόμενες χώρες. Οι G8 έχουν επίσης την ευθύνη να προωθήσουν την παγκόσμια συνεργασία με τις G5 (Βραζιλία, Κίνα, Ινδία, Μεξικό και Νότια Αφρική) και άλλες αναπτυσσόμενες χώρες με σκοπό τη βιώσιμη ανάπτυξη μέσα από τη μεταφορά τεχνολογίας και χρηματοδότηση.

Απαιτείται ισχυρή πολιτική βούληση από τη Σύνοδο τον Ιούλιο και ξεκάθαρη δέσμευση των ηγετών των G8 για συνεργασία με τις αναπτυσσόμενες χώρες, προκειμένου να στεφθούν με επιτυχία οι διαπραγματεύσεις για το κλίμα στην Κοπεγχάγη το Δεκέμβριο του 2009. Ερωτήματα παραμένουν σχετικά με το πώς οι οικονομικά ισχυρές χώρες θα βοηθήσουν τις αναπτυσσόμενες χώρες να μεταβούν σε μια ανάπτυξη μικρότερης έντασης άνθρακα, καθώς και για τη φιλοδοξία της προσπάθειας που οι ίδιες οι ανεπτυγμένες χώρες θα καταβάλουν για να μειώσουν τις εκπομπές τους.

Αξιολόγηση: οι δράσεις των G8 στερούνται φιλοδοξίας. Η αντίδραση κάθε χώρας στην πρόκληση της κλιματικής αλλαγής είναι διαφορετική. Με διαφορετικό σημείο εκκίνησης, συμπεριλαμβανομένων των οικονομικών δραστηριοτήτων που εκλύουν τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, το επίπεδο ανάπτυξης, τη βιομηχανική δομή, τη διαθεσιμότητα των φυσικών πόρων και τη δημόσια αντίληψη, κάθε κράτος μέλος των G8 ακολουθεί τον δικό του δρόμο. Αντίστοιχα, και οι βελτιώσεις που έχουν επιτευχθεί από το 1990, η σημερινή κατάσταση και οι μελλοντικές πολιτικές ποικίλουν σημαντικά από χώρα σε χώρα.

Η αξιολόγηση των κλιματικών επιδόσεων των G8 δίνει μια συγκριτική εικόνα της σημερινής κατάστα-

σης των χωρών αυτών, καθώς και των 5 μεγαλύτερων αναδυόμενων οικονομιών στο κόσμο. Παρουσιάζονται πρόσφατες και μελλοντικές εξελίξεις εκπομπών σε κάθε χώρα και διάφοροι άλλοι δείκτες επίδοσης. Η συνολική επίδοση των χωρών του G8 αξιολογείται, συγκρίνοντας μεταξύ τους τους δείκτες «βελτίωση από το 1990», «σημερινή κατάσταση» και «πολιτικές για το μέλλον».

Επίσης, οι επιδόσεις των χωρών του G8 σχετικά με την ενεργειακή απόδοση, τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και την ανάπτυξη των αγορών άνθρακα συνοψίζονται ξεχωριστά. Τέλος, γίνεται και μια επισκόπηση των πιο σημαντικών δράσεων εκ μέρους του κάθε κράτους για την αντιμετώπιση της απειλής της κλιματικής αλλαγής. Σημαντικές πολιτικές που έχουν προταθεί, αλλά όχι ακόμα υιοθετηθεί, έχουν ληφθεί υπόψη στην αξιολόγηση, τους έχει όμως δοθεί μικρότερη βαρύτητα.

Το βασικό συγκριτικό κριτήριο της αξιολόγησης είναι κατά πόσο οι χώρες βρίσκονται σε σωστή πορεία για να πετύχουν μια μείωση των εκπομπών τους κατά 95% μέχρι το 2050.

Το WWF δεν λαμβάνει υπόψη την πυρηνική ενέργεια ως βιώσιμη πολιτική εναλλακτική, λόγω κόστους, ραδιενεργών εκπομπών και θεμάτων ασφάλειας και διάδοσης. Συνεπώς, για να είναι εφικτή η αξιολόγηση, η χρήση της πυρηνικής ενέργειας ελήφθη υπόψη με τον εξής τρόπο: οι δείκτες «σημερινή κατάσταση» προσαρμόστηκαν, υποθέτοντας ότι ο ηλεκτρισμός που προέρχεται από πυρηνική ενέργεια, παράγεται από φυσικό αέριο, το οποίο είναι μεν αποδοτικό, αλλά παραμένει ένα ορυκτό καύσιμο.

Προσδοκίες για μια επιτυχημένη Συνθήκη της Κοπεγχάγης

Οι θέσεις του WWF για την παγκόσμια συμφωνία για το κλίμα επικεντρώνονται στο τι πρέπει να συμφωνηθεί στην Κοπεγχάγη τον Δεκέμβριο του 2009. Τα βασικά αιτήματα και οι ιδέες για μια ισχυρή και δίκαιη συμφωνία συνοψίζονται στα εξής:

- Οι παγκόσμιες εκπομπές πρέπει να κορυφωθούν μέσα στην επόμενη δεσμευτική περίοδο (πριν το 2020)
- Οι βιομηχανικές χώρες πρέπει να δεσμευτούν για μια συνολική μείωση των εκπομπών κατά 40% μέχρι το 2020, σε σχέση με το 1990, ο κύριος όγκος της οποίας (30 – 35%) πρέπει να επιτευχθεί στο εσωτερικό των χωρών. Πρέπει επίσης να δεσμευτούν να καταρτίσουν Σχέδια Δράσης μηδενικού άνθρακα για την επίτευξη της μείωσης των εκπομπών κατά τουλάχιστον 95% μέχρι το 2050.

- Οι αναπτυσσόμενες χώρες πρέπει να δεσμευτούν για έναν συνολικό περιορισμό των εκπομπών τους κατά 30% μέχρι το 2020, σε σχέση με το σενάριο αναμενόμενης εξέλιξης.
- Πρέπει να δημιουργηθεί ένα Πλαίσιο Δράσης για την προσαρμογή: σημαντική και εξασφαλισμένη χρηματοδότηση, μέσα από καλά διοικούμενους και αποτελεσματικούς μηχανισμούς και περιφερειακά συστήματα ασφάλισης. Αυτά μαζί πρέπει να αντιστοιχούν σε τουλάχιστον 63 δις δολαρίων το χρόνο.
- Πρέπει να δημιουργηθεί ένας νέος θεσμός, το Χρηματοδοτικό Ταμείο της Κοπεγχάγης, το οποίο θα καθοδηγήσει τη μετάβαση στις χαμηλού άνθρακα οικονομίες, παρέχοντας οικονομική υποστήριξη ύψους των 160 δις δολαρίων το χρόνο μέχρι το 2017 από τις ανεπτυγμένες χώρες

Η πρόκληση των G8 - βέλτιστες πρακτικές για όλους τους δείκτες επίδοσης

Η κατάταξη των χωρών του G8 βασίζεται στην υπόθεση ότι η χώρα που έχει αναλάβει επαρκή δράση σχετικά με το θέμα της κλιματικής αλλαγής, προκειμένου να διασφαλίσει ότι η αύξηση της παγκόσμιας θερμοκρασίας δεν θα υπερβεί το όριο των 2°C, παρουσιάζει μια καλή εικόνα με βάση τους δείκτες επίδοσης που σημειώνονται παρακάτω. Οι χώρες που πληρούν τα δεδομένα κριτήρια επιβραβεύονται με μια πράσινη βούλα για κάθε ξεχωριστή κατηγορία.

Δείκτες επίδοσης

Βελτίωση από το 1990:

- έχουν μειώσει τις εκπομπές τους μεταξύ του 1990 και του 2007, τόσο ώστε να είναι σε μια γραμμική πορεία για να πετύχουν την απαιτούμενη μείωση των εκπομπών κατά 95% μέχρι το 2050. Μόνο οι εκπομπές στη Ρωσία έχουν μειωθεί περισσότερο, κυρίως λόγω της οικονομικής ύφεσης μεταξύ του 1990 και 1999 και έχουν αυξηθεί από τότε. Οι εκπομπές στον Καναδά και τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής (ΗΠΑ) αυξάνονται σταθερά.
- έχουν ήδη πετύχει ή είναι πολύ κοντά στην επίτευξη του στόχου του Πρωτοκόλλου του Κιότο. Μόνο η Ρωσία, η Γαλλία, η Αγγλία και η Γερμανία πληρούν αυτό το κριτήριο.
- έχουν αυξήσει το ποσοστό της ενέργειας που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές σημαντικά σε σχέση με το 1990. Αυτό ισχύει μόνο για τη Γερμανία. Το αντίστοιχο ποσοστό μειώνεται ή μένει στάσιμο σε τέσσερις από τις οκτώ χώρες (Καναδά, Γαλλία, Ιαπωνία και ΗΠΑ)

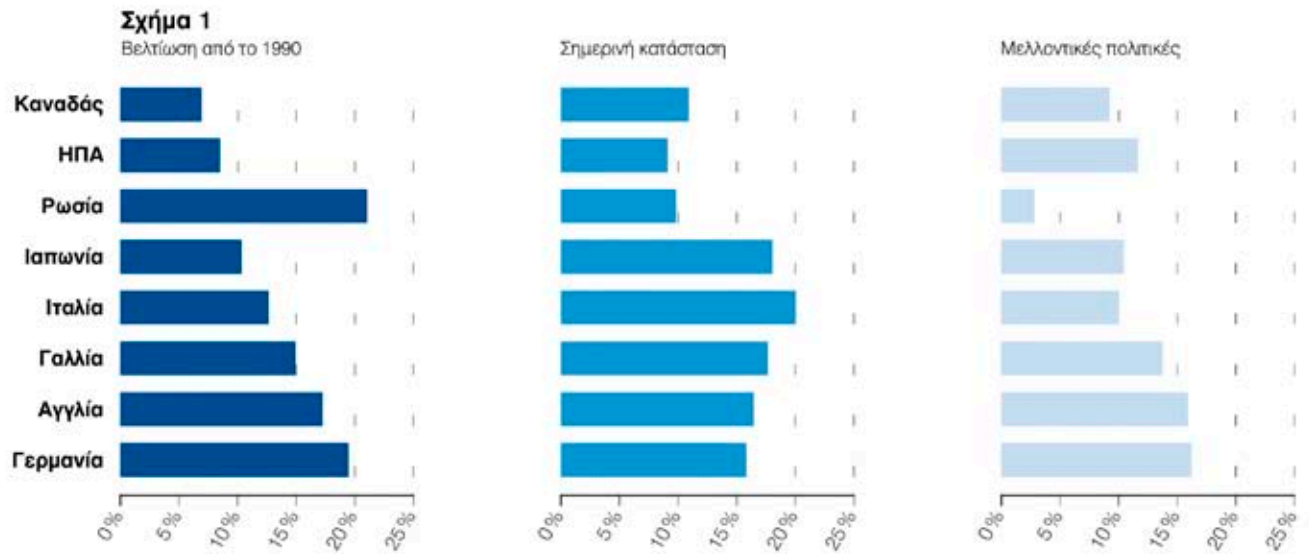
Σημερινή κατάσταση

- οι κατά κεφαλήν εκπομπές τους είναι σε γραμμική πορεία από το μέσο επίπεδο όλων των βιομηχανικών χωρών του 1990 έως την επίτευξη της μείωσης των εκπομπών κατά 95% μέχρι το 2050. Μόνο η Ιταλία έχει επιτύχει αυτόν το στόχο εξαιτίας της οικονομικής της δομής
- παράγουν λιγότερες εκπομπές ανά ΑΕΠ από τις μέσες εκπομπές όλων των ανεπτυγμένων χωρών σε μια γραμμική πορεία για την επίτευξη της μείωσης των εκπομπών κατά 95% μέχρι το 2050. Μόνο για την Αγγλία και την Ιταλία ισχύει αυτό.
- κατά την παραγωγή ηλεκτρισμού, παράγονται λιγότερες εκπομπές ανά παραγόμενη κιλοβατώρα, σε σύγκριση με την παραγωγή ηλεκτρισμού με φυσικό αέριο. Μόνο ο Καναδάς πληροί αυτό το κριτήριο, λόγω της μεγάλης συμμετοχής των υδροηλεκτρικών στη παραγωγή ηλεκτρισμού. Αυτός ο δείκτης προσαρμόστηκε να λαμβάνει υπόψη τη παραγωγή του ηλεκτρισμού από πυρηνική ενέργεια ως ηλεκτρισμό που παράγεται από φυσικό αέριο.
- χρησιμοποιούν μόνο 24% περισσότερη ενέργεια στη βιομηχανία από τη βέλτιστη διαθέσιμη τεχνική. Μόνο η Ιαπωνία πληροί αυτό το κριτήριο, αλλά σε κάποιες ιαπωνικές βιομηχανίες η ενεργειακή απόδοση έχει αρχίσει να μειώνεται ξανά.

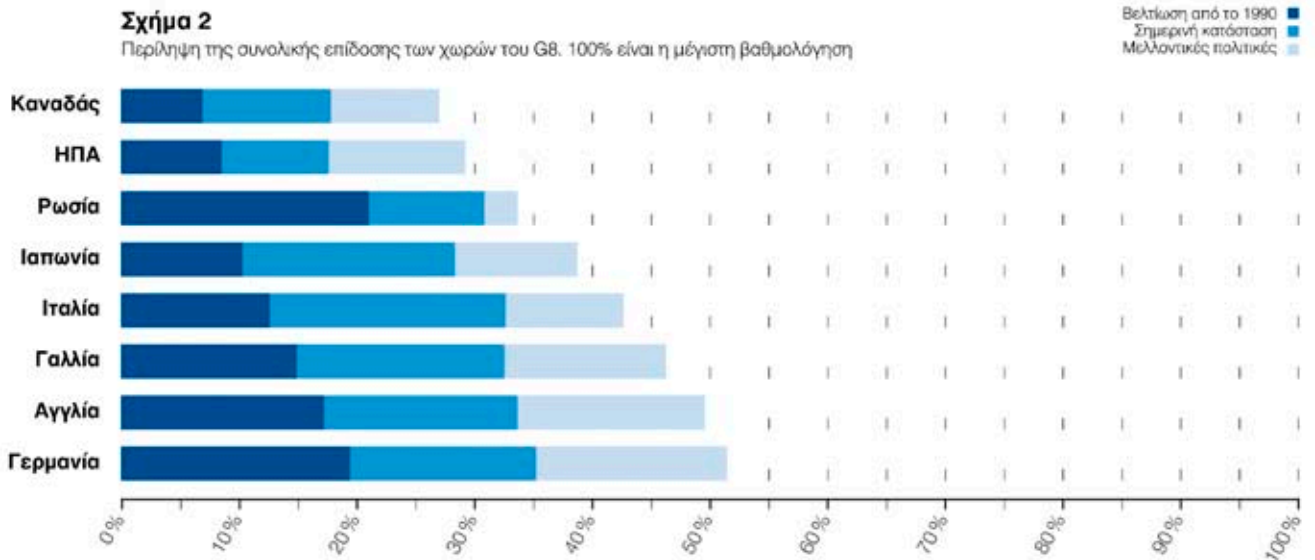
Μελλοντικές πολιτικές

- δείχνουν ηγετικό ρόλο στις διεθνείς διαπραγματεύσεις. Οι περισσότερες χώρες του G8 είτε παραμένουν σιωπηλές είτε ακόμα χειρότερα μπλοκάρουν τη διαδικασία σε επίπεδο ΟΗΕ ή σε μερικές περιπτώσεις μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Αγγλία, η Γερμανία και οι ΗΠΑ λαμβάνουν τη καλύτερη βαθμολογία, καθώς το θέμα της κλιματικής αλλαγής συζητείται στο υψηλότερο πολιτικό επίπεδο. Ωστόσο, στις πρόσφατες εσωτερικές διαπραγματεύσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η Αγγλία και η Γερμανία μαζί με άλλες ευρωπαϊκές χώρες σταμάτησαν τη διαδικασία σε πολύ κρίσιμα ζητήματα, ενώ οι ΗΠΑ δεν έχει ακόμα θέσει φιλόδοξους στόχους δράσης ενάντια στην κλιματική αλλαγή.
- έχουν υιοθετήσει φιλόδοξες πολιτικές για την απεξάρτηση της παραγωγής ηλεκτρισμού από τα ορυκτά καύσιμα και τη μείωση της ζήτησης. Η επίδοση των χωρών σε αυτό το τομέα παρουσιάζει ελλείψεις, ακόμα και για τις ευρωπαϊκές χώρες που συμμετέχουν σε ένα σύστημα εμπορίας εκπομπών, καθώς το συνολικό όριο των δικαιωμάτων εκπομπών δεν είναι αρκετά φιλόδοξο.
- έχουν καλύψει όλες τις εκπομπές που παράγονται από τη βιομηχανία με επαρκείς πολιτικές. Η Αγγλία είναι πολύ κοντά στην εκπλήρωση αυτού του στόχου με καινοτόμες και ολοκληρωμένες πολιτικές
- έχουν υιοθετήσει πολιτικές για τη μείωση των άμεσων εκπομπών από τα νοικοκυριά και τις υπηρεσίες. Καμία από τις G8 χώρες δεν έχει καταφέρει να εκμεταλλευτεί όλο το δυναμικό της ενεργειακής απόδοσης σε αυτούς τους τομείς.
- έχουν υιοθετήσει πολιτικές για τη μετάλλαξη του τομέα των μεταφορών. Οι πολιτικές σε αυτόν τον τομέα είναι γενικά λίγες, καθώς λείπουν αυστηρά, δεσμευτικά και φιλόδοξα μέτρα. Μόνο η Ιαπωνία διαθέτει ικανοποιητικά όρια ενεργειακής απόδοσης για τα αυτοκίνητα. Οι ΗΠΑ βελτίωσαν τα αντίστοιχα όρια πρόσφατα, αλλά παραμένουν κάτω από τα βέλτιστα διαθέσιμα διεθνή όρια.
- έχουν υιοθετήσει πετυχημένα μέτρα για να υποστηρίξουν τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Μόνο η Γερμανία έχει καλές επιδόσεις σε αυτό το τομέα.

Στους τρεις τομείς, βελτίωση από το 1990, σημερινή κατάσταση και μελλοντικές πολιτικές, προσδίδεται ισότιμη βαρύτητα. Στο Σχήμα 1 παρουσιάζεται η επισκόπηση της αξιολόγησης των G8

Το Σχήμα 2 παρουσιάζει τη συνολική κατάταξη.

Συμπεράσματα

Ο Καναδάς και η Ρωσία απέτυχαν

- Ο Καναδάς έλαβε τη χαμηλότερη βαθμολογία από όλες τις χώρες του G8: οι συνολικές εκπομπές αυξάνονται σταθερά και είναι πολύ πάνω από το στόχο του Πρωτοκόλλου του Κιότο, ενώ οι κατά κεφαλήν εκπομπές είναι από τις υψηλότερες στο κόσμο. Οι μεσοπρόθεσμοι και οι μακροπρόθεσμοι στόχοι μείωσης των εκπομπών είναι ανεπαρκείς. Σχέδιο δράσης για τη μείωση των εκπομπών αναπτύχθηκε τον περυσί, αλλά δεν έχει εφαρμοστεί ακόμα. Η επίτευξη του στόχου του Πρωτοκόλλου του Κιότο δεν θα είναι δυνατή.
- Η Ρωσία λαμβάνει καλή βαθμολογία στην κατηγορία «τάση στο παρελθόν», λόγω της μείωσης των απόλυτων εκπομπών της στις αρχές της δεκαετίας του 1990. Αλλά από το 1999 και μετά, οι εκπομπές αυξάνονται ξανά. Λίγες πολιτικές έχουν υιοθετηθεί για τη μείωση των εκπομπών. Στόχοι από την κυβέρνηση υπάρχουν, αλλά τίποτα δεν έχει εφαρμοστεί ακόμα.

Οι ΗΠΑ βελτιώνονται

Οι ΗΠΑ βελτιώθηκαν σε σχέση με τη περσινή ιεράρχηση, όπου είχαν λάβει τη τελευταία θέση. Στη κατηγορία «μελλοντικές πολιτικές», μάλιστα, φέτος έλαβαν τη 4η θέση. Η νέα κυβέρνηση των ΗΠΑ έχει παρουσιάσει φιλόδοξα σχέδια για νέες πολιτικές για το κλίμα, κάποιες από τις οποίες έχουν ήδη εφαρμοστεί, ενώ κάποιες άλλες είναι στο στάδιο της νομοπαρασκευαστικής διαδικασίας. Το υιοθετημένο πακέτο ανάκαμψης της οικονομίας περιλαμβάνει σημαντική οικονομική υποστήριξη για την ενεργειακή απόδοση και τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Επομένως, το πακέτο ανάκαμψης και τα νέα μέτρα οδήγησαν στη βελτίωση της θέσης των ΗΠΑ στη βαθμολόγηση. Αρκετές πολιτειακές και περιφερειακές πρωτοβουλίες για το κλίμα συμβάλλουν στη μείωση των εκπομπών, αλλά δεν ελήφθησαν υπόψη στη βαθμολόγηση. Γενικά, τους τελευταίους 4 μήνες υπάρχει σημαντική δραστηριότητα στις ΗΠΑ στον τομέα της κλιματικής αλλαγής, σε σχέση με τις τελευταίες 3 δεκαετίες –τάση που αισίως θα συνεχιστεί και τα επόμενα χρόνια. Ωστόσο, οι ΗΠΑ εξακολουθούν να αποτελούν τη χώρα των G8 με τις υψηλότερες εκπομπές. Οι εκπομπές προβλέπεται να συνεχίσουν να αυξάνονται και στο μέλλον. Επίσης, οι ΗΠΑ δεν έχουν επικυρώσει το Πρωτόκολλο του Κιότο.

Ιαπωνία και Ιταλία χαρακτηρίζονται από ανεπαρκείς πολιτικές

Η Ιαπωνία και η Ιταλία έχουν σχετικά χαμηλές εκπομπές (κατά κεφαλήν, ανά μονάδα ΑΕΠ και ανά βιομηχανική παραγωγή), αλλά οι πολιτικές είναι ανεπαρκείς για να μειώσουν περαιτέρω τις εκπομπές τους.

- Η Ιαπωνία έχει σχετικά χαμηλές εκπομπές εξαιτίας της υψηλής ενεργειακής της απόδοσης και της χρήσης της πυρηνικής ενέργειας (την οποία το WWF δεν θεωρεί βιώσιμη εναλλακτική λύση λόγω κόστους, ραδιενεργών εκπομπών και θεμάτων ασφάλειας και διάδοσης). Ωστόσο, οι εκπομπές δεν μειώνονται και είναι ακόμα στα επίπεδα του 1990. Οι πρόσφατες ανακοινώσεις για τους στόχους μείωσης των εκπομπών για το 2020 δεν αντιστοιχούν στο όριο των 2 °C που δεν πρέπει να υπερβεί η αύξηση της παγκόσμιας θερμοκρασίας. Επιπλέον, δεν έχουν εφαρμοστεί υποχρεωτικές πολιτικές για τη μείωση των εκπομπών. Η έλλειψη τέτοιων πολιτικών οδήγησαν στη χαμηλή βαθμολόγηση της Ιαπωνίας.
- Οι κατά κεφαλήν εκπομπές της Ιταλίας είναι από τις χαμηλότερες των G8 εξαιτίας της οικονομικής της δομής. Αλλά οι απόλυτες εκπομπές της Ιταλίας έχουν αυξηθεί σημαντικά από το 1990 και είναι πάνω από το στόχο του Πρωτοκόλλου του Κιότο. Η χώρα έχει ξεκινήσει να εφαρμόζει κάποια μέτρα, τα οποία δεν είναι πολύ ισχυρά, ενώ λείπει μια γενική στρατηγική προσέγγιση.

Γαλλία, Αγγλία, Γερμανία προσπαθούν, αλλά όχι αρκετά

Η Γαλλία, η Αγγλία και η Γερμανία έχουν καλύτερες επιδόσεις από τους λοιπούς G8, αλλά η συνεισφορά τους στην προσπάθεια συγκράτησης της παγκόσμιας θερμοκρασίας κάτω από τους 2 °C δεν είναι αρκετή.

- Οι εκπομπές στη Γαλλία είναι σχετικά χαμηλές για μια βιομηχανική χώρα, εν μέρει λόγω της χρήσης της πυρηνικής ενέργειας (την οποία το WWF δεν θεωρεί βιώσιμη εναλλακτική λύση). Εξαιτίας της προσαρμοσμένης αξιολόγησης της πυρηνικής ενέργειας που χρησιμοποιείται για τη βαθμολόγηση, η Γαλλία καταλαμβάνει τη 3η θέση στη γενική κατάταξη. Οι εκπομπές της μειώθηκαν ελάχιστα σε σχέση με το 1990.
- Η Αγγλία έχει ήδη πετύχει το στόχο του Πρωτοκόλλου του Κιότο, κυρίως λόγω της μετάβασής της από τον άνθρακα στο φυσικό αέριο τη δεκαετία του 1990. Έχει επίσης υιοθετήσει καινοτόμες πολιτικές, όπως ο νόμος για την κλιματική αλλαγή. Γενικά, υπάρχει προοπτική για μείωση των εκπομπών σε τομείς που δεν έχουν δώσει τόσο καλά δείγματα ως τώρα όπως οι ανανεώσιμες, οι μεταφορές, τα νοικοκυριά και οι υπηρεσίες.
- Η Γερμανία ηγείται της κατάταξης, με βαθμολογία λίγο υψηλότερη από την Αγγλία. Οι εκπομπές της Γερμανίας μειώθηκαν μεταξύ του 1990 και του 2000, εν μέρει λόγω της οικονομικής ύφεσης στην ανατολική Γερμανία, αλλά και λόγω των εθνικών μέτρων που υιοθετήθηκαν. Από τότε, οι εκπομπές συνεχίζουν να μειώνονται αλλά με πολύ αργότερο ρυθμό. Η προσπάθεια της Γερμανίας να προωθήσει τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας είναι επιτυχής,

ενώ έχει υιοθετήσει έναν φιλόδοξο στόχο μείωσης των εκπομπών κατά 40% μέχρι το 2020. Η εφαρμογή μέτρων για την επίτευξη αυτού του στόχου υστερεί, εξαιτίας της υποστήριξης λιγότερο αυστηρών κανόνων για το ευρωπαϊκό σύστημα δικαιωμάτων εκπομπών, της μη ξεκάθαρης στάσης απέναντι στα σχέδια για νέα εργοστάσια άνθρακα και της ανεπαρκούς δράσης στο τομέα των μεταφορών.

- Ως κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και οι τρεις χώρες υποστηρίζουν τον ευρωπαϊκό στόχο μείωσης των εκπομπών μέχρι το 2020, καθώς επίσης και τους στόχους για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και της ενεργειακής απόδοσης. Η έγκαιρη ανακοίνωση του στόχου ήταν πολύ εποικοδομητική για τις διεθνείς διαπραγματεύσεις. Ωστόσο, σύμφωνα με τα τελευταία επιστημονικά ευρήματα ακόμα και η μείωση των εκπομπών κατά 30% μέχρι το 2020 δεν είναι αρκετή.

Οι G5

Οι χώρες του G5 δεν έχουν βαθμολογηθεί, λόγω των διαφορετικών εθνικών συνθηκών και του επιπέδου ανάπτυξης. Επίσης, κάποια από τα κριτήρια αξιολόγησης δεν μπορούν να εφαρμοστούν στις G5, π.χ. η απόσταση από τον στόχο του Κιότο.

Και οι 5 αναπτυσσόμενες χώρες έχουν αναλάβει δράση, ώστε να μειώσουν την αύξηση των εκπομπών τους στο μέλλον:

- Όλες οι χώρες έχουν παρουσιάσει εθνικές στρατηγικές για να μειώσουν τις εκπομπές τους στο μέλλον. Τα πιο λεπτομερή σχέδια είναι της Νότιας Αφρικής και του Μεξικό. Η Νότια Αφρική αναγνωρίζει ότι χρειάζεται να μειώσει τις εκπομπές της κατά 30% μέχρι το 2050. Το Μεξικό έχει ανακοινώσει μείωση κατά 50% μέχρι το 2050.
- Η υποστήριξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας είναι σημαντική π.χ. στην Κίνα, τη Νότια Αφρική και την Ινδία. Η προώθηση της βιοαιθανόλης είναι πολύ σημαντική για τη Βραζιλία
- Η Κίνα και η Ινδία έχουν σημαντικούς εθνικούς στόχους για την ενεργειακή απόδοση (μείωση της χρήσης ενέργειας ανά μονάδα ΑΕΠ κατά 20% μέσα σε 5 χρόνια για τη Κίνα και σε 9 χρόνια για την Ινδία). Η επίτευξη αυτών των στόχων θα έχει σημαντική επίδραση στις εκπομπές. Η Κίνα διαπραγματεύτηκε και πέτυχε μειώσεις εκπομπών για 1000 επιχειρήσεις με μεγάλη ένταση εκπομπών, οι οποίες έχουν ήδη αρχίσει να υλοποιούνται.
- Η Βραζιλία έχει πολύ φιλόδοξα σχέδια για τη μείωση της αποψίλωσης των δασών. Η εφαρμογή αυτών των σχεδίων θα είναι πολύ δύσκολη, αλλά η επίτευξη των στόχων θα έχει σημαντική επίδραση στις εκπομπές.

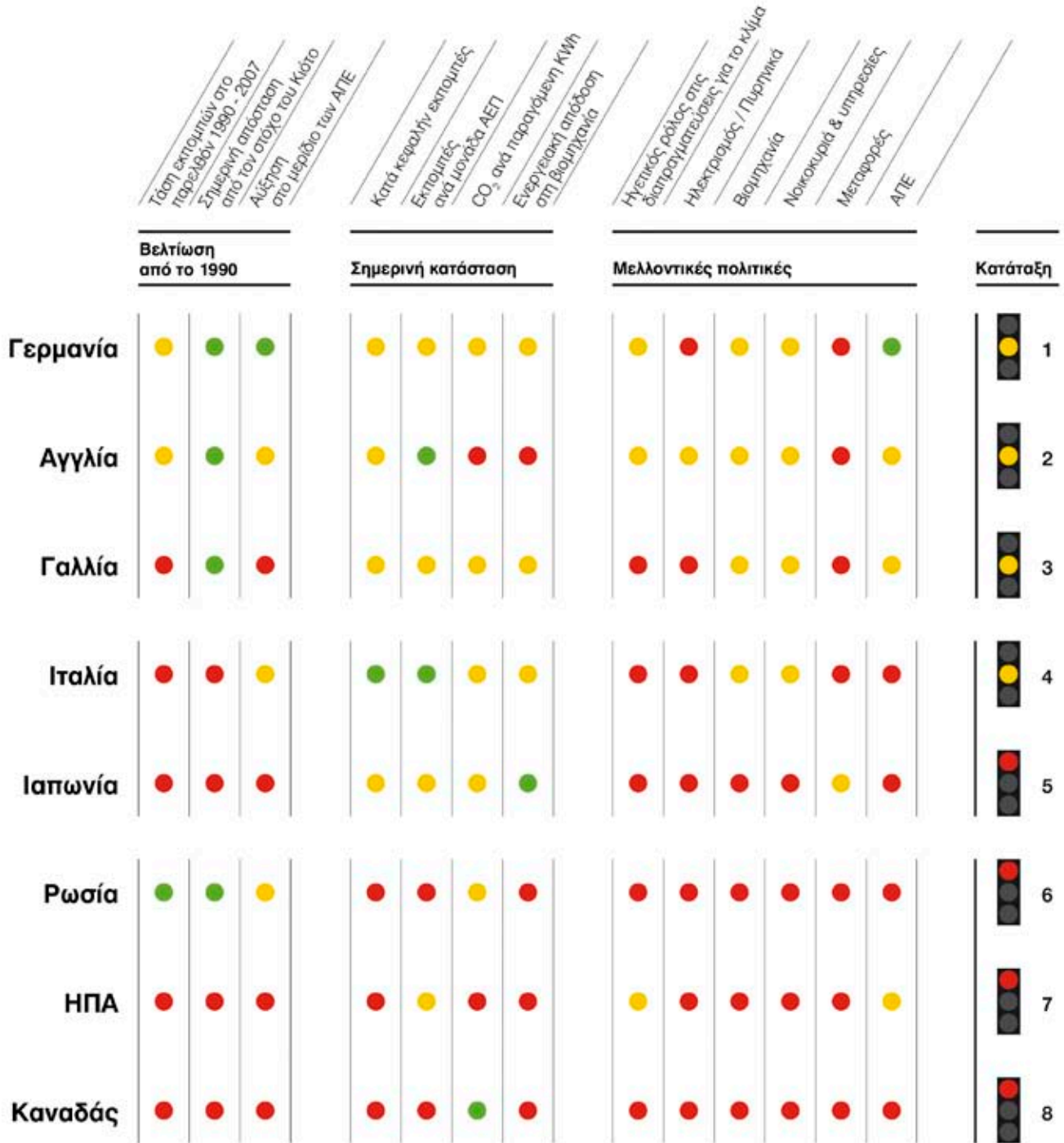
Πρόσφατες θετικές εξελίξεις:

- Η νέα κυβέρνηση των ΗΠΑ έθεσε τη κλιματική αλλαγή ως προτεραιότητα. Ορισμένες πρωτοβουλίες για καθαρή ενέργεια έχουν ήδη ξεκινήσει, ενώ το Κογκρέσο έχει παρουσιάσει νομοθετικές προτάσεις για το κλίμα. Οι προβλέψεις για τις μελλοντικές εκπομπές επαναδιατυπώνονται εξαιτίας του υιοθετημένου πακέτου ανάκαμψης. Η κυβέρνηση των ΗΠΑ έχει δεσμευτεί ότι θα συμμετέχει στις διεθνείς διαπραγματεύσεις.
- Με τις δράσεις στις ΗΠΑ, οι ανησυχίες για την ανταγωνιστικότητα στη βιομηχανία μπορούν να αρθούν, δίνοντας τη δυνατότητα για πιο φιλόδοξους στόχους σε όλες τις χώρες.
- Όλες οι μεγάλες αναπτυσσόμενες οικονομίες κάνουν σημαντικές προσπάθειες να συγκρατήσουν την αύξηση των εκπομπών τους. Το Μεξικό έχει ως στόχο μια μείωση της τάξης του 50% μέχρι το 2050.
- Η οικονομική κρίση δεν έχει μειώσει το επίπεδο φιλοδοξίας των χωρών. Υπάρχει μια γενική παραδοχή ότι καλά σχεδιασμένες πολιτικές και σωστή χρηματοδότησή τους θα ωφελήσουν την οικονομική ανάπτυξη και την απασχόληση, καθώς επίσης και τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.

Αρνητικές εξελίξεις:

- Πάρα τα 20 χρόνια που έχουν περάσει από τότε που η κλιματική αλλαγή αναγνωρίστηκε παγκοσμίως ως πρόβλημα, σε κάποιες χώρες οι εκπομπές των αερίων του θερμοκηπίου εξακολουθούν να αυξάνονται.
- Οι περισσότερες χώρες δυστυχώς έχασαν την ευκαιρία να οδηγήσουν την οικονομία τους προς μια πιο «βιώσιμη» κατεύθυνση μέσα από τα πακέτα μέτρων για την οικονομική ανάκαμψη. Τα περισσότερα πακέτα περιέχουν μόνο λίγες φιλικές προς το κλίμα πολιτικές, ενώ κάποια άλλα μπορεί να έχουν ακόμα και αρνητικές επιπτώσεις.
- Η αβεβαιότητα σχετικά με τα προγράμματα αντιστάθμισης εκπομπών στο πλαίσιο των καθαρών μηχανισμών ανάπτυξης έχει αυξηθεί, εξαιτίας της πτώσης των τιμών του άνθρακα ως αντίδραση στην οικονομική κρίση, της κριτικής απέναντι στην απόδοση των μηχανισμών και του αβέβαιου αποτελέσματος της Συνόδου του ΟΗΕ για το κλίμα στην Κοπεγχάγη τον Δεκέμβριο του 2009.

Κατάταξη

WWF Ελλάς
Φιλελλήνων 26
105 58 Αθήνα

τηλ.: 210-3314893
fax: 210-3247578
support@wwf.gr

Η έκθεση εκπονήθηκε από το Ecofys για λογαριασμό του WWF International και της Allianz.

